

Újabb hullámokat keltő paktumvita

Legfőbb ügyész: az igazságügyi tárca már márciusban tudott a 2016-os megállapodásról

Augustin Lazăr legfőbb ügyész nyilvánosságra hozta a legfőbb ügyészség és az igazságügyi tárca közötti márciusi levelezést, amelyből szerinte kiderül, hogy a minisztériumot már akkor tájékoztatták az SRI-vel 2016-ban aláírt titkos paktumról.

A legfőbb ügyészség és az igazságügyi minisztérium között márciusban lezajlott levelezés nyilvánosságra hozatalával kísérelte meg hétfőn Augustin Lazăr legfőbb ügyész bebizonyítani, hogy Tudorel Toader miniszter már az év elején tudott arról a 2016-ban az ügyészség és a Román Hírszerző Szolgálat (SRI) között megkötött titkos paktumról, amelyre hivatkozva szombaton vizsgálatot rendelt el Lazăr menedzseri tevékenységének kiértékelésére vonatkozóan. A legfőbb ügyész által bemutatott dokumentumokból kiderült, hogy az igazságügyi tárca március 19-én fordult a legfőbb ügyészséghez azzal a kéréssel, hogy közölje, hány megállapodást kötöttek a SRI-vel, és mikor. Lazăr szerint a levelezés bizonyítja, hogy már másnap, március 20-án válaszoltak, és a válaszlevélben a szóban forgó, szigorúan titkos minősítésű paktumot is ismertették. Vagyis – mint Lazăr rámutatott – a minisztérium nem szombaton értesült először a megállapodás létezéséről. A legfőbb ügyész közölte: már akkor arról tájékoztatta a minisztert, hogy a megállapodásnak semmilyen hatása nem volt, azt már felmondták, és elkezdődött a titkosításának a feloldása. Lazăr elmondta, április 3-án az összes, a legfőbb ügyészség által megkötött paktumot elküldték a minisztériumnak, köztük újfent a 2016-os megállapodást is. Tájékoztatták a tárcát a belügyminisztériummal megkötött megállapodásokról is. Hozzátette, március 20. és 29. között a Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács (CSM) rendelkezésére bocsátották az összes paktumot, majd április 2-án elküldték a CSM-nek a paktumokról szóló nyilvántartást – beleértve a 2016-osat is.

Kiértékeli Lazăr munkáját

Lazăr „szánalmas manipulációnak” nevezte a 2016-os titkos paktum szenzációként való tálalását, miután arról a minisztérium már március óta tud, és úgy vélte, az ezzel kapcsolatos manipuláció senkinek sem használ. Úgy vélte, a manipuláció célja az ügyészek tevékenységének destabilizálása. Lazăr egy vasárnap délutáni nyilatkozatban úgy vélekedett: a vizsgálat a legfőbb ügyészség ellen indított, a nyomozások leállítását célzó támadás. A főügyész a Digi24 hírszolgáltatónak nyilatkozva arról beszélt: az utóbbi időszakban nyugodt, szívélyes viszonyban volt a miniszterrel, akit szerinte ugyanúgy meglepett az, hogy valaki „olyan álproblémát dobott be a köztudatba, amelynek célja a közvélemény manipulálása és a legfőbb ügyészség destabilizálása”, mint őt. Az ügyész emlékeztetett: az illető személy – Darius Vălcov miniszterelnöki tanácsadó – ellen bűnvádi eljárás zajlik. Lazăr szerint figyelemre méltó, hogy – miközben eddig nem volt problémája vele – a paktumügy kirobbanása után a miniszter hirtelen úgy döntött, hogy vizsgálatot rendel el ellene. Állítása szerint minden megállapodásról tudott a Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács és az igazságügyi tárca is, és mindegyik paktum törvényes volt. Lazăr szerint aki a manipulációt kitalálja és aki hagyja magát manipulálni, egyaránt törvényteleniséget követ el. Tudorel Toader miniszter egyébként hétfőn azt mondta: a Lazăr ellen elrendelt vizsgálat nem hirtelen jött, mivel a legfőbb ügyészség folyamatosan távolodott alkotmányos szerepkörétől, az állampolgári szabadságjogok szavatolásától. Toader leszögezte: kiértékeli Lazăr menedzseri tevékenységét, és 30 napon belül közli az eredményt.

Giuliani: sérült a jogállamiság az SRI és az ügyészségek összefonódása miatt

Az amerikaiaknak sem tetszik a paktumügy

Kemény hangvételű levélben bírálta Rudy Giuliani, Donald Trump amerikai elnök ügyvédje az Országos Korrupcióellenes Ügyosztály (DNA) általa túlkapasnak ítélt lépéseit, egyben a DNA és a hírszerzés között aláírt titkos paktumok ügyének kivizsgálását is követelte. A volt szövetségi ügyész, New York korábbi polgármestere Klaus Johannis államfőnek és más állami vezetőknek írt levelében a bírakra nehezedő nyomásgyakorlás leállítását is szorgalmazta. Giuliani aggodalmának ad hangot amiatt, hogy Romániában a törvények hatékony alkalmazásának ürügyével folyamatosan sérül a jogállamiság, ami a külföldi beruházásokat is hátrányosan érinti, hiszen senki sem fektet be szívesen ott, ahol a hatalom manipulálja az igazságszolgáltatást. Giuliani emlékeztet: Románia a rendszerváltást követően fejlődést ért el a jogállamiság terén, a fejlődést azonban aláásták a Laura Codruța Kövesi vezette Országos Korrupcióellenes Ügyosztály (DNA) túlkapasai, amelyek a bírák, ügyvédek és tanúk megfélemlítésében, az

alkotmányellenes telefonlehallgatásokban, a kényszerrel kicsikart tanúvallomásokban és a nem megfelelő bírósági eljárásokban merültek ki. Egyben közli: szomorúan szerzett tudomást a titkos megállapodásokról, amelyeket az igazságügyi szervek kötöttek a SRI-vel. A levélben kitér arra, hogy Kövesi még legfőbb ügyészként, illetve az SRI akkori igazgatójaként George Maior is aláírt ilyen megállapodást. Giuliani leszögezi: bár elismeri a korrupcióellenes küzdelem fontosságát, amnesztiában kell részesíteni mindazokat, akiket a DNA túlkapasai nyomán ítélték el vagy helyeztek vád alá.

A levél szerzője arra kéri a román kormányt, hogy állítson fel független, nemzetközi, bírákból és jogi szakértőkből álló bizottságot a titkos paktumok kivizsgálására, és arra, hogy azok milyen hatással voltak a legfőbb ügyészség és a bírák tevékenységére. A kormánynak egyben szavatolnia kell, hogy a DNA és az SRI nem felemlítheti meg a bírákat, ezért górcső alá kell venni a bírákat érintő DNA-dossziékat. Giuliani szerint a független testületnek magatartási kódexet kell kidolgoznia a legfőbb ügyészség, a DNA, a SRI

és az összes többi olyan intézmény számára, amely esetében ezt indokoltnak látják. A levelet megkapta Liviu Dragnea képviselőházi és Călin Popescu-Tăriceanu szenátusi elnök, valamint Viorica Dăncilă miniszterelnök is.

Toader: a paktumok nem természetesek

A levélben megemlített George Maior, Románia washingtoni nagykövete, az SRI korábbi igazgatója a levelet úgy kommentálta: Giuliani konfliktuskereső személyiség, az általa leírtak pedig olyan erők lobbiját jelzik, amelyek az igazságszolgáltatással szembe kerültek romániai személyeket akarnak megvédeni. Tudorel Toader igazságügy-miniszter a levél kapcsán leszögezte, az nem mond sok újat. Azt ismétli meg, amit mondott: a paktumok nem természetesek, mivel van alkotmány és vannak törvények, amelyek alapján működhet az igazságszolgáltatás. Titus Corlățean, a kormányzó Szociáldemokrata Párt (PSD) szenátora, volt külügyminiszter szerint a levél rendkívül fontos jelzés, és komolyan kell venni. Adrian Năstase volt szociáldemokrata miniszterelnök is fontosnak nevezte a levelet, rámutatva: az annak a jele, hogy egyesek már külföldön is magukhoz tértek a Monica Macovei igazságügy-miniszter gerjesztette kábulatból.

Az ellenzéki pártok képviselői más hangnemen kommentálták a levelet. Raluca Turcan, a Nemzeti Liberális Párt (PNL) első alelnöke szerint olyan, mintha az „egyes, bűnvádi eljárásban érintett személyek pr-esei írták volna, Dan Barna, a Mentsétek meg Romániát Szövetség (USR) elnöke pedig úgy vélekedett, a levélnek nincs politikai relevanciája, és ironizálni próbált az egykori ügyész és polgármester levele kapcsán. „Várjuk Trump foderásának a levelét is” – mondta. Az amerikai bírálat azért furcsa, mert Hans Klemm, az Egyesült Államok távozó bukaresti nagykövete eddig következetesen kiállt Kövesi és a DNA mellett.

BALOGH LEVENTE

Koltóra került a Nagybánya Tájképfestő Telep képgyűjteménye

A Nagybányai Művésztelep 100. és a Királyhágómelléki Református Egyházkerület megalakításának 75. évfordulóján 1996 júliusában Tőkés László püspök kezdeményezésére Magyarlapon nyári festőtelepet szerveztek. Olyan kulturális missziót vállaltak ezzel, amely biztosította a magyar képzőművészet egyik legnagyobb teljesítményének, a világhírű nagybányai festészet hagyományainak továbbélését, valamint a Kárpát-medencei művészek közötti kapcsolatok ápolását. A Nagybánya Képzőművészeti és Kulturális Egyesület 2000-tól a felsőbányai Bódi-tónál és környékén szervezte meg a Nagybánya Tájképfestő Telep alkotótáborát Véső Ágoston Munkácsy-díjas festőművész szakmai irányításával.

Az idei, 23. Nagybánya Tájképfestő Telepen készült munkákból augusztus 25-én nyílt kiállítás a koltói Teleki Sándor Művelődési Házban, amely ideiglenes jelleggel, a Teleki-kastély európai uniós támogatással

történő felújítása alatt, helyet biztosít a Petőfi Sándor Emlékmúzeum gyűjteménye egy részének is. A tárlatnyitón egybegyűlteket – az alkotótábor résztvevőit és más érdeklődőket

– Csendes Lajos polgármester és Kádár Heléne múzeumigazgató köszöntötte, majd megőrzésre és állandó kiállítás létrehozása céljából az önkormányzat és a múzeum képviselőit

Tőkés László: a kezdeményezés a magyar művészet szolgálatába szegődött

ben átvették azt a mintegy 350 alkotásból álló képgyűjteményt, amely a Nagybánya Tájképfestő Telepen folyt mintegy negyedszázados alkotómunka reprezentatív hozadéka. Ünnepléses alkalmi műsorral a koltói fiatalok Somfa népi együttese szolgált, majd Véső Ágoston tartott beszédet.

Jurecskó László művészettörténész szakmai nyitóbeszédét betegsége miatti távollétében a múzeumigazgató tolmácsolta. Az Academia Humana Alapítvány üdvözlét Varga Károly nyugalmazott esperes olvasa föl Wagner Chiyo alapító elnökéről.

A rendezvény védnöke, Tőkés László európai parlamenti képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke a jó két évtizedes alkotótábor keresztmetszetét és az idei tábor termését bemutató tárlatot megnyitva történelmi kitekintéssel és helyzetértékelő körültekintéssel szólt több olyan dologról, amiről az esemény kapcsán tudni illik és érde-

mes. Köszönetet mondott a segítőknek és a mindenkor támogatóknak, de mindenekelőtt maguknak az alkotótábor egykori és mostani résztvevőinek, a festőművészeknek, akiknek munkája és képadománya ezt az állandó kiállítást alkotja és lehetővé teszi – külön is adózva az időközben eltávozottak áldott emlékének. Egyebek mellett kijelentette: „22 évvel ezelőtt, a milicentenárium esztendőjében a Nagybánya Tájképfestő Telep kulturális misszióra vállalkozott. A nagybányai hagyományok folytatójaként a magyar nemzeti művészet szolgálatába szegődött a globális identitásvésztes ellenében, valamint a határon túli magyar kultúra, illetve képzőművészet szolgálatát vállalva a külhoni asszimiláció folyamatok ellenében” – áll Tőkés László EP-képviselő sajtóirodájának szerkesztőségünkbe eljuttatott közleményében.

EN-ÖSSZEFOGLALÁS